

Pivovarna Union:
Sistem delitve osebnih
dohodkov

Pomembna sestavina produktivnosti

Zakon o združenem delu zahteva, da je treba vsa opravila in delovne naloge meriti in ovrednotiti. V praksi pa je opaziti veliko naspote med merjenjem prispevka delavcev v neposredno proizvodnem delu na eni ter prispevka delavca pri režijskem delu na drugi strani. Medtem ko je pri prvih osebnih dohodek več ali manj odvisen od dejanskega prispevka (ker je objektivno merljiv), je pri drugih običajno pričakovani delovni učinek in formalna izobrazba tudi že kriterij za višino OD. Posledice se kažejo v težnji po prehajanju iz proizvodnje v neproizvodno sfero, neodgovornosti in slabemu odnosu do dela.

To so med drugim tudi ugotovitve občinske konference Zveze komunistov, ki je pred dnevi obravnavala politične razmere in na sprejeta stališča zavezujejo, da večamo prizadevnost in odgovornost delavcev za:

— povečanje dohodka na podlagi povečanja produktivnosti dela in uspešnega gospodarjenja,

— razvijanje in utrjevanje trajne in neposredne odvisnosti rasti sredstev za osebno in skupno porabo od povečevanja dohodka,

— ustvarjanje podlage za uveljavljanje načela za približno enako delo in rezultate dela približno enak OD.

Te cilje zasleduje tudi osnutek družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitve sredstev za OD in skupno porabo, ki je v javni razpravi prav te dni in pri kateri moramo obravnavati zlasti tista konkretna vprašanja, ki so pomembna za učinkovito spreminjanje stanja na področju delitve po delu, kot so:

— kakovost razvidov del in nalog,

— metode za ugotavljanje zahtevnosti del in nalog,

— način in uveljavljenost ugotavljanja delovnega prispevka posameznega delavca ali skupine delavcev na osnovi doseženih učinkov po količini, kakovosti in gospodarnosti.

Uspešni bomo samo, če bomo bolj angažirali zvezo komunistov in sindikat v vseh okoljih pri razreševanju teh vprašanj — predvsem v raznih strokovnih službah, družbenih dejavnostih, kjer so kadri objektivno boljje usposobljeni v iskanju novih rešitev, žal pa ne tudi tako zainteresirani, saj uravnolovka, neizdelanost meril nagrajevanja, itd. ohranja pridobljene pozicije pri razpolaganju z dohodkom in določanju o njem.

Zoran Kos

PISMO

ASFALTIRANJE CESTE VOJSKO—KOSEZE

Delavci cestnega podjetja Ljubljana so pričeli z deli pri asfaltiranju ceste Vojsko—Koseze, na odseku od Kosez do križišča Polje—Vesca, v dolžini 1.800 metrov. Ko bo cesta v celoti dograjena, bo to najkrajša povezava z Mengštem, obenem pa bo po njej stekel tudi avtobusni promet. Dela financira Komunalna skupnost, svoj delež pa so prispevali tudi tamkajšnji kmetje z odstopom zemljišč pri razširitvi frase.

A. G., Selo

Občani, ki ne morejo živeti brez alkohola

Napačno usmerjen standard

Mesec november je namenjen posebnim prizadevanjem pri preprečevanju in odpravljanju alkoholizma. Zato je prav, da se vprašamo, kakšne so razmere pri nas in kaj lahko storimo, da bo med nami manj te medicinsko-socialne bolezni.

Leta 1970 so pri centru za socialno delo Ljubljana—Šiška v sodelovanju z zdravstvenimi delavci evidentirali alkoholike-bolezni v naši občini. Našteli so 471 občanov, ki ne morejo živeti brez alkoholnega opoja. Zdaj — po desetih letih — vemo, da je bilo takrat in je tudi danes to število mnogo višje. O tem smo se prepričali ob prvih srečanjih z alkoholikovo družino. Zvemo, da je nekdo prekomerno popival in se asocijalno obnašal že deset in več let. Zaradi družinskega in poslovnega ugleda so to prikrivali tako doma kot v delovnem okolju.

Sanacije socialnih razmer in zdravljenja pa nikakor ne velja odlagati. Pri centru za socialno delo so v letu 1979 obravnavali 182 alkoholikov, še več pa njihovih družin. Od teh je v tem času umrlo 12 alkoholikov, ki so bili stari poprečno samo 52 let in sedem mesecev. Vemo pa, da se naša življenjska doba pomika že proti osemdesetemu letu.

Že mnogo prej kot alkoholiki pa so v razvalinah njihove družine. Najbolj so seveda prizadeti otroci. Pravimo, da imajo srečni starši tudi srečne otroke. Kaj pa, če ni tako in je zraven še alkoholizem? V spisih centra za socialno delo beremo:

— pred odhodom na večerno popivanje je oče preveč radovednega šoloobveznega sina »uspaval« z udarci. Otrok nekaj dni ni mogel govoriti;

— s pretresom možganov in drugimi poškodbami je bila v klinični center pripeljana mladoletna hčerka, ki je očetu premalo solila kosilo;

— pred odhodom na zmenek uspava mati svoja predšolska otroka s sesanjem žgane pijače;

— bolestno ljubosumen oče je zaklenil družino v stanovanje, rezal ženino garderobo in kričal otrokoma: »Najprej zrežem njene cunje, nato pa še vajino mamo!«

— mož izsiljuje ljubezen od svoje v treh izmenah zaposlene žene tudi takole: »Kakor hočeš, če ne, bom pa šel v posteljo k hčerki (11-letni);

— mati je svetovalki-psihologinji pojasnila, da sta otroka zbegana od zadnjega potresa dalje. Dejansko pa ta mati s šolo obvezni- ma otrokoma velikokrat prenočuje izven domače hiše — pri sosedih ali v drvarnici...

...in še bi lahko naštevali, saj so krutosti alkoholizma brezmejne in vsakodnevne. Kaj pa posledice? Nekateri od teh otrok zaradi zavrtosti nikoli ne bodo razvili vseh svojih sposobnosti. Nikoli ne bodo povsem svobodni in samostojni, kakršne želimo v naši samoupravni socialistični družbi, ali pa bodo zvesto posnemali svojega očeta alkoholika.

Kaj pa družbena samozagata? Ne, niso vsi občani ravnodušni do nasilja v sosedovem stanovanju. Nekateri le sežejo po telefonu in pokličejo postajo milice, center za socialno delo, zdravstveni dom... šolo. Tako tudi starši oziroma trezni roditelji, le da bi ta moral to storiti že dosti prej. Za začetek obravnave in nudenja ustrezne nematerialne socialne pomoči so potrebni dokazi in dejstva.

KAKO ZAJEZITI UNICUJOČI POHOD ALKOHOLIZMA

Obravnavani primeri kažejo, da se naš družbeni standard razvija očito tudi v napačno smer — v alkoholizem. Prizadeti največkrat pričakujejo, da bo nevzdržne alkoholne razmere mogoče sanirati z zakonskimi represalijami in podobno. Dejansko pa imamo veliko drugih možnosti za preprečevanje in odpravljanje alkoholizma. Vedno več je nezaposlenih alkoholikov, ki jih vzdržujejo starši, žene ali prijateljice. Ali pa nekateri leto in

več služijo samo za svoj alkoholni opoj. Od neplačane komunalne potrošnje: stanarine, elektrike, plina in podobno — številke o dolgovi smo prebrali v časopisih — je odločno preveč denarja bilo porabljenega za uničujoči alkohol. Zadnji čas je že, da postane stanovanje dobrina, ki je ni mogoče »dobliti« brez lastnih prispevanih sredstev. Stanovalce, ki »zastonj« bivajo v barakah, ni mogoče čez noč pripraviti, da bodo po preselitvi v »solidarnostno« stanovanje dajali npr. četrt družinskega dohodka za stanovanje. Na to bi jih morali že prej pripraviti z namenskimi varčevanjem. Neka delovna organizacija v Šiški je z najboljšim namenom »gratis« dodelila stanovanja najbolj socialno ogroženim delavcem. Po preselitvi se je pokazalo, da je bil vir ogroženosti pri nekaterih tudi v prekomernem popivanju in nesmotrnem trošenju zasluga.

Vinjenost med delom velja za hujsko kršitev delovnih dolžnosti. Neka delovna organizacija ni disciplinsko obravnavala svojega delavca, čeprav so ga že dvakrat odpeljali na klinično treznitev — z delovnega mesta. Znan je primer, ko je alkoholik prepričal sodelavce, da so mu izglasovali plačan počitek v počitniškem domu in še nekaj denarja je dobil za povrh, da bi si odpočil od »histerične« žene. Dejansko pa ta žena ni vedela, kako naj preživi nekaj otrok le s polovico moževe plače...

Prav zdaj smo v zagonu za gospodarsko stabilizacijo. Res bo lepo, če bo ta stabilizacija najprej prizadela alkoholno potrošnjo. Nekaj bodic je naštetih v tem prispevku. Veliko bomo prispevali s tem, če se bomo kot samoupravljalci obnašali in odločali tako, kot to želijo trezni, prizadevni delovni ljudje. Zakonske represalije pa pustimo samo za izjemne primere. Uspeh gotovo ne bo izostal.

Jože Posavec

NOVI PRIZNANJI ZA TEKSTIL TOZD GALANT

(mlv) Tretji jesenski beograjski mednarodni sejem usnja in obutve je bil ponovno zelo uspešen za našo šišensko delovno organizacijo Tekstil TOZD Galant, saj je v močni mednarodni konkurenci dobila dve najvišji priznanji. Strokovna žirija za blagovno grupo »dopolnilni asortiman« je podelila za njihovo razstavljenno »usnjeno torbico za kozmetiko« ZLATO KOŠUTO, avtorici, kreatorki Meti Železnikar pa osebno priznanje — prstan »Zlata košuta«. Združenje kreatorjev in modelarjev obutve, usnjene konfekcije in galanterije Jugoslavije UKIM pa je z anketiranjem potrošnikov, obiskovalcev sejma, podelilo ZLATI KIPEC UKIM za razstavljenno žensko torbico. Čestitamo!